

Høgskolen i Telemark

Slutteksamen (60% endelig karakter)

i

3525 Examen facultatum

(10 studiepoeng)

27.11.2009

Playa del Carmen, Mexico

Tidsrom: 9-12 (3 timer)

Målform: Bokmål/nynorsk

Sidetal: 2 + framside

Merknader: Studentane skriv ei oppgåve, anten oppgåve 1 eller oppgåve 2.

**Kom i hug studentnummer og kandidatnummer for kvar eksamen.
Sensur finn du på StudentWeb.**

Avdeling for allmennvitenskaplege fag.

EXAMEN FACULTATUM -- BOKMÅL:

Enten:

Oppgave 1

Sett som overskrift: *Milgrams studier av lydighet*

- a) Gi en kort beskrivelse av Stanley Milgrams forskningsinnsats innenfor samfunnsvitenskapen.
- b) Redegjør for hva som menes med at forskeren skal innhente *infomert samtykke* ved forskning på mennesker. Hva er bakgrunnen for denne regelen om informert samtykke, og hvorfor den viktig?
- c) Det hender at forskere bryter regelen om informert samtykke. Hva vil du si kan tale for og hva vil du si kan tale imot å gjøre det? Knytt svaret ditt til Milgrams studier av lydighet som beskrevet under a).

Alle tre spørsmålene skal besvares.

Eller:

Oppgave 2

- a) Vi skiller mellom tre typer av vitenskapelige forklaringer. Gjør rede for disse tre forklaringstyper, og hva slags elementer som inngår i dem. Hva menes med explanandum og explanans? Legg vekt på å få frem forskjeller mellom de ulike forklaringstypene.
- b) I hvilke typer vitenskaper hører hver av de forklaringstyper hjemme? Begrunn svaret ditt ut fra hva slags type gjenstander de ulike vitenskapene forholder seg til.
- c) Hva kan du si om forholdet mellom hypoteser, vitenskapelige forklaringer og vitenskapelig forutsigelse? Illustrer med eksempler.

Alle tre spørsmålene skal besvares.

EXAMEN FACULTATUM -- NYNORSK:

Anten:

Oppgåve 1

Sett som overskrift: *Milgrams studiar av lydigskap.*

- a) Gje ei kort skisse av forskingsinnsatsen til Stanley Milgram innafor samfunnsvitskapen.
- b) Gjer greie for kva som meines med at forskaren skal innhente *informert samtykke* ved forskning på menneskje. Kva er bakgrunnen for denne regelen om informert samtykke, og kvifor er den viktig?
- c) Det hender forskarar bryt med regelen om informert samtykke. Kva vil du seie kan tala for og kva vil du seie kan tala imot å gjera dette? Knytt svaret ditt til Milgram og hans studiar av lydndad som skissert under a).

Alle tre spørsmåla skal svarast på.

Eller:

Oppgåve 2

- a) Vi skil mellom tre typar vitskaplege forklaringar. Gjer greie for desse tre forklaringstypane, og kva slag element dei inneheld. Kva meiner vi med *explanandum* og *explanans*? Legg vekt på å få fram skilnader mellom dei ulike forklaringstypane.
- b) I kva for type vitskap høyrer kvar av disse forklaringstypane heime? Grunnje svaret ditt ut frå kva slag type gjenstandar de ulike vitskapane studerar.
- c) Kva kan du seie om forholdet mellom hypotesar, vitskaplege forklaringar og vitskapleg prognose? Illustrer med eksempel.

Alle tre spørsmåla skal svarast på.